

**Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny
w Dusznikach–Zdroju za 2025 rok
oraz potrzeby związane z realizacją zadań na 2026 rok**

DUSZNIKI-ZDRÓJ, MARZEC 2026

SPIS TREŚCI:

I. WPROWADZENIE

II. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY W DUSZNIKACH-ZDROJU W ROKU 2025

III. RODZINY WSPIERAJĄCE

IV. PIECZA ZASTĘPCZA

V. POTRZEBY ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY W DUSZNIKACH-ZDROJU NA ROK 2026

I. WPROWADZENIE

Na podstawie art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49) został nałożony na gminy obowiązek opracowania oraz realizacji 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny ukierunkowanych na działania w tym zakresie i wskazujących podmioty odpowiedzialne za realizację poszczególnych zadań.

Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49) w terminie do dnia 31 marca każdego roku Wójt składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

II. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY W DUSZNIKACH-ZDROJU W ROKU 2025

1. ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY W ROKU 2025

W roku 2025 Ośrodek realizował zadania nałożone na gminy ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz zgodnie z Uchwałą nr LXXI/430/23 Rady Miejskiej w Dusznikach-Zdroju z dnia 30 listopada 2023 r. w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny na lata 2024–2026 w gminie Duszniki-Zdrój.

Jako główny cel Programu wskazano wspieranie rodzin mających problemy z pełnieniem funkcji opiekuńczo–wychowawczych oraz zapobieganie dysfunkcjonalności rodzin w gminie Duszniki-Zdrój. W programie określono cele szczegółowe, wyszczególniono działania, realizatorów i wskaźniki ewaluacji. Realizacja tych zadań możliwa była dzięki wsparciu finansowemu z budżetu gminy w wys. łącznej **14 500,00 zł** (13 600,00 zł - wydatki na wynagrodzenie wraz z pochodnymi na asystenta rodziny + 900,00 zł – cykl 5 szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe).

W obszarze dotyczącym form pracy z rodziną, o których mowa w art. 10 ust. 3 ustawy, pracownicy OPS (asystent rodziny i pracownik socjalny) wskazywali osobom i rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo–wychowawczych, gdzie mogą uzyskać pomoc i tam je kierowali.

W tym zakresie w Gminie zapewniono:

1. Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne.

Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu swoich funkcji mogły skorzystać ze wsparcia psychologa pełniącego dyżur 2 razy w tygodniu, w Ośrodku Pomocy Społecznej w Dusznikach-Zdroju.

W celu przywrócenia rodzinom zdolności prawidłowego wypełniania obowiązków rodzicielskich prowadzona była ścisła współpraca z:

- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kłodzku,
- Zespołem Kuratorskiej służby Sądowej do Wykonywania orzeczeń w Sprawach Rodzinnych i Nieletnich przy Sądzie Rejonowym w Kłodzku,
- Placówkami szkolnymi w Dusznikach-Zdroju,
- Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Kłodzku i Dusznikach-Zdroju,
- Dzielnicowymi KP w Polanicy-Zdroju,
- Zespołem Interdyscyplinarnym w Dusznikach-Zdroju,
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dusznikach-Zdroju.

W ramach wymienionej współpracy prowadzono konsultacje dotyczące rodziny dysfunkcyjnych w celu podjęcia działań zmierzających do poprawy sytuacji życiowej tych rodzin.

2. Terapie i mediacje.

W roku 2025 Ośrodek nie realizował żadnego projektu i programu w wyniku czego nie była prowadzona terapia dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji. Ośrodek nie posiadał wśród pracowników zatrudnionego mediatora, czy specjalisty ds. mediacji. W ramach swoich kompetencji pracownicy socjalni oraz asystent rodziny brali udział w mediacjach wypracowując wspólnie rozwiązania trudnych i konfliktowych sytuacji.

3. Usługi dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych.

W okresie objętych kontrolą żadne dziecko, w tym także objęte pomocą asystenta rodziny nie wymagało potrzeby udzielenia tej formy pomocy.

4. Pomoc prawna, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego.

Poradnictwo prawne świadczone było przez prawnika w zakresie prawa rodzinnego i cywilnego, zapewniono fachowe poradnictwo, pomoc w interpelacjach aktów prawnych, zastosowania prawa, pisanie pozwów, podań i inne. Osoba zainteresowana mogła zgłosić się po poradę w godzinach pracy Ośrodka po wcześniejszym umówieniu przez pracownika socjalnego.

5. Organizowania dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobiegania izolacji, zwanych dalej „grupami wsparcia” lub „grupami samopomocowymi”.

Dyrektor Ośrodka udostępnia salę w siedzibie Ośrodka na spotkania które odbywają się w każdy czwartek od 17.00 do 19.00 dla grupy Anonimowych Alkoholików.

6. Rola i zadania asystenta rodziny w OPS.

W roku 2025 Ośrodek realizował zadania nałożone na gminy ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Realizacja tych zadań możliwa była dzięki wsparciu finansowemu z budżetu gminy w wys. łącznej **13 600,00 zł** (wydatki na wynagrodzenie wraz z pochodnymi na asystenta rodziny).

Asystent rodziny w 2025 r. zatrudniony był na umowę zlecenie w systemie zadaniowego czasu pracy. Asystent czuwał nad poprawną realizacją obowiązków rodzicielskich, udzielał porad, pilotował ciągłość kontaktów z placówkami medycznymi, nadzorował terminowość konsultacji medycznych, motywował do kontynuowania terapii, mobilizował do kontynuowania rehabilitacji, pomagał w wyszukiwaniu połączeń komunikacyjnych i pokrzepiał przed wyjazdami na badania diagnostyczne, pozostawał w kontakcie w trakcie pobytu klientki z dzieckiem/dziećmi w szpitalu i in. placówkach medycznych. Współpracował ze szkołami, uczestniczył w spotkaniach grup roboczych, pełnił rolę rzecznika rodziny w różnych instytucjach celem skutecznej pomocy rodzinie. **Priorytetową koncepcją pracy asystenta rodziny** był rozwój umiejętności wychowawczych, podniesienie kompetencji opiekuńczych, usprawnienie metod prowadzenia gospodarstwa domowego, wzrost kreatywności członków rodziny w znajdowaniu rozwiązań w sytuacjach kryzysowych i konfliktowych wynikających z codziennego życia i relacji interpersonalnych. Ponadto asystent prowadził oddziaływania o charakterze pedagogizującym, wspierającym i motywującym, których celem była pomoc rodzinie w osiągnięciu samodzielności tak, aby potrafiła pokonywać trudności życiowe, występujące w obszarze opieki i wychowania dzieci, utrzymania zdrowia, prawidłowego przebiegu procesu edukacji, samodzielnego pozyskiwania środków utrzymania. W swoich działaniach asystent rodziny kierunkował podopiecznych na działania zmierzające do poprawy sytuacji życiowej w takim stopniu, aby stało się możliwe odzyskanie praw do opieki nad dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej. Asystent rodziny podejmował oddziaływania profilaktyczne i edukacyjne, wspierające rodziny w ich funkcjonowaniu, w poprawnym realizowaniu obowiązków opiekuńczo-wychowawczych. Starał się wpływać na zminimalizowanie zjawisk patogennych, zaburzających prawidłowość funkcji rodziny. Wspierał rodziny przeżywające trudności bytowe, administracyjne, lokalowe, zdrowotne czy szeroko rozumianych kontaktów społecznych.

W roku 2025 asystent rodziny objął wsparciem **7 rodzin** (wszystkie z 2024 r.), w tym:

- rodziny - samotne macierzyństwo - 4,
- rodzin pełnych - 3.

Łącznie pod opieką asystenta znajdowało się **18 dzieci**, w tym 3 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności. W grupie rodzin objętych pomocą asystenta 7 rodziny były pod nadzorem kuratora sądowego.

W omawianych rodzinach dominowały problemy wynikające z braku prawidłowych relacji interpersonalnych, braku umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, braku wiedzy i umiejętności rozwiązywania problemów natury ekonomicznej, braku wiedzy i kompetencji w załatwianiu spraw administracyjnych, braku świadomości i konsekwencji w realizowaniu potrzeb zdrowotnych i żywieniowych. Występujące dysfunkcje tj. nieumiejętność czy bezradność prowadzenia gospodarstwa domowego, wielodzietność, niepełnosprawność,

opóźnienie intelektualne w stopniu lekkim lub umiarkowanym, przewlekłe choroby, zadłużenie, trudności lokalowe, trudności w realizowaniu spraw urzędowych stworzyły wypadkową, która spowodowała obniżony poziom kompetencji wychowawczych, brak umiejętności społecznych, brak poprawnego funkcjonowania a tym samym brak realizacji podstawowych zadań i ról życiowych.

Obszary pracy asystenta rodziny:

- a. pomoc w rozwiązywaniu podstawowych problemów socjalnych,
- b. pomoc w rozwiązywaniu problemów psychologicznych w rodzinie,
- c. pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi,
- d. wspieranie aktywności społecznej,
- e. motywowanie do podnoszenia kwalifikacji zawodowych
- f. pomoc w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej.

Cele i zadania realizowane przez asystenta rodziny w roku 2025 w oparciu o program wspierania rodziny na lata 2024-2026:

- Diagnozowanie deficytów i określanie potencjału rodzin.
- Tworzenie we współpracy z rodzinami planów pomocy i wdrażanie ich w życie.
- Motywowanie do utrzymywania kontaktu z kuratorami sądowymi zawodowymi rodzinnymi.
- Motywowanie i udzielanie wsparcia psychicznego w procesie dążenia do odzyskania praw do opieki nad dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej.
- Motywowanie rodzin do utrzymywania kontaktu z przedstawicielami placówek pieczy zastępczej i współpracy dla dobra dziecka.
- Motywacja rodzin do poprawy warunków lokalowych, pomoc w kompletowaniu dokumentacji do wniosków na przydział lokali mieszkalnych z zasobów gminy.
- Pomoc w sporządzaniu pism do instytucji.
- Pomoc i pośrednictwo w kontaktach z placówkami oświatowymi, nauczycielami, pedagogami.
- Pośrednictwo w kontaktach z placówkami służby zdrowia, zapewnienie dzieciom stałej opieki lekarskiej, bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego oraz odbudowa więzi w rodzinie.
- Wdrażanie ustalonego planu i realizacja budżetu, racjonalizacja wydatków, prowadzenie oddziaływań mających na celu profilaktykę zadłużenia.
- Wspólne szukanie rozwiązań wobec utraty pracy.
- Motywowanie do podjęcia długoterminowej terapii przeciwalkoholowej i leczenia odwykowego.
- Zachęcanie do korzystania z opieki psychologicznej dla dzieci i dorosłych członków rodzin, pomoc w rezerwacji konsultacji.
- Trening podnoszenia kompetencji społecznych.
- Trening organizacji prowadzenia gospodarstwa domowego.
- Pedagogizacja rodziców w zakresie zaspokajania naturalnych potrzeb dzieci zmieniających się proporcjonalnie do dynamiki rozwoju psycho-fizycznego.
- Motywowanie do występowania z wnioskiem do poradni pedagogiczno-psychologicznej o przebadanie dziecka, pozyskania opinii i stosowania się do zaleceń.
- Zapewnienie dzieciom pomocy w radzeniu sobie z trudnościami dnia codziennego.

- Motywowanie rodziny do podejmowania działań w celu polepszenia swojej sytuacji życiowej i rodzinnej.

Asystent czuwał nad poprawną realizacją obowiązków rodzicielskich:

- monitorował warunki życia dzieci (bezpieczeństwo, higiena, opieka),
- udzielał porad,
- pilotował ciągłość kontaktów z placówkami medycznymi,
- nadzorował terminowość konsultacji medycznych,
- motywował do kontynuowania terapii,
- mobilizował do kontynuowania rehabilitacji,
- pozostawał w kontakcie w trakcie pobytu mamy z dzieckiem w szpitalu,
- współpracował ze szkołą.

Asystent rodziny w ramach swoich czynności motywował rodziny do terminowego i regularnego uiszczania opłat mieszkaniowych. Pobudzał do składania wniosków na dotacje do opłat. Przypominał o terminowości składania wniosków na świadczenia rodzinne i socjalne. Udzielał pomocy w realizacji spraw urzędowych, wnioskowaniu i postępowaniu w Sądzie, np. dotyczącym pozyskania czy podwyższenia alimentów, ograniczania władzy rodzicielskiej. Działania te wniosły stabilizację sytuacji formalno-prawnej rodzin i możliwość poprawnego realizowania zadań.

Ponadto asystent rodziny wzmacniał nabyte umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego. Rodziny dążyły do odnowienia pomieszczeń, chcąc stworzyć dogodne warunki do utrzymania higieny czy wyodrębnienia dla dzieci miejsca do nauki i odpoczynku. Wzrosła świadomość prozdrowotna rodzin odnośnie zasad higieny, właściwego odżywiania, zachowania rytmu pracy, odpoczynku i snu. Pomoc asystenta i wsparcie rodzin w obszarze zdrowotnym, spowodowała poprawę dostępności do diagnostyki, rehabilitacji i dalsze leczenie. Większość rodzin traktowała priorytetowo problemy zdrowotne swoich dzieci, starając się utrzymać systematyczne konsultacje ze specjalistami. Nadal istnieją dysfunkcje w profilaktyce zdrowotnej, dobrych nawykach higienicznych w codziennym funkcjonowaniu, aczkolwiek zauważa się powolny proces dobrych zmian. W obszarze edukacyjnym asystent rodziny mobilizował do bieżących kontaktów z pedagogami, proponował nowe formy komunikacji z wykorzystaniem narzędzi teleinformatycznych, motywował do właściwej diagnozy psychologiczno-pedagogicznej, wobec szkół stawał jako rzecznik praw ucznia. Dzieci otrzymały opiekę i pomoc specjalistów, zostały przebadane i otrzymały opinię lub orzeczenie ze wskazaniem do pracy zarówno dydaktycznej jak i kompensacyjno-wyrównawczej. W sytuacjach nagłych, kryzysowych asystent podejmował działania interwencyjne, konsultując się z kuratorami sądu rodzinnego. W dalszej pracy asystenta rodziny planowana jest pedagogizacja rodziców, dotycząca prawidłowej realizacji czynności opiekuńczo-wychowawczych, oddziaływanie w kierunku poprawy komunikowania się członków rodziny ze sobą, najbliższym otoczeniem, instytucjami. Prowadzenie działań wychowawczych uświadamiających korzyści z budowania i utrwalania pozytywnych wzorców rodzicielskich. W planach asystenta jest dalsze wdrażanie rodziców do zadbania o systematyczną edukację dzieci, poszerzoną o nowe narzędzia

edukacji, zachęcanie do współpracy rodziców ze szkołą i wychowawcami. Ponadto planowane jest prowadzenie poradnictwa w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, załatwiania spraw urzędowych, prowadzenie treningu budżetowego, motywowania do systematycznego sprzątania, prania, dbania o czystość i schludny wygląd domowników.

Efekty pracy Asystenta Rodziny:

1. Poprawa funkcjonowania rodziny:
 - Stabilizacja sytuacji rodzinnej - lepsze zarządzanie budżetem.
 - Wzrost świadomości rodziców - odpowiedzialniejsze podejmowanie decyzji, lepsze zarządzanie czasem, dbanie o potrzeby dzieci.
 - Lepsze relacje rodzinne- poprawa komunikacji między członkami rodziny, zmniejszanie konflikt.
2. Zapobieganie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej:
 - Wsparcie w kryzysie: rodziny otrzymywały pomoc w trudnych momentach.
 - Rodzice zdobywali umiejętności potrzebne do właściwej opieki nad dziećmi.
3. Wzrost samodzielności rodziny:
 - Rozwijanie umiejętności życiowych - pomoc w poszukiwaniu pracy.
 - Lepsze korzystanie z usług społecznych.
4. Poprawa sytuacji socjalno-ekonomicznej:
 - Znalezienie pracy.
 - Rozwiązanie problemu mieszkaniowego
5. Edukacja i rozwój:
 - Lepsza frekwencja w szkole-dzięki wsparciu asystenta dzieci są bardziej zmotywowane.
 - Rozwijanie zainteresowań- udział w zajęciach dodatkowych- rozwijanie pasji.
6. Prewencja i rozwiązywanie problemów zdrowotnych:
 - Lepszy dostęp do opieki zdrowotnej- asystent pomagał w organizacji wizyt lekarskich, specjalistycznych, psychologicznych i terapeutycznych.
 - Promowanie zdrowego stylu życia w zakresie odżywiania.

Wskaźniki sukcesu asystenta rodziny:

- Stabilizacja sytuacji rodzinnej np. poprawa warunków mieszkaniowych, większa stabilność finansowa.
- Poprawa sytuacji ekonomiczno-mieszkaniowej.
- Poprawa umiejętności wychowawczych rodziców – np. lepsze radzenie sobie z wychowaniem dzieci, ograniczenie stosowania przemocy, skuteczniejsze rozwiązywanie konfliktów.
- Wzrost samodzielności rodziny – np. zmniejszenie zależności od pomocy społecznej, skuteczniejsze zarządzanie budżetem domowym.
- Zmniejszenie liczby interwencji kryzysowych – np. rzadsze zgłoszenia do służb interwencyjnych (policja, pogotowie, sąd rodzinny).
- Poprawa warunków opiekuńczo-wychowawczych – lepsza higiena, dostęp do edukacji, prawidłowe odżywianie.

III. RODZINY WSPIERAJĄCE

Na terenie Gminy Duszniki-Zdrój nie funkcjonują rodziny wspierające. Na początku każdego roku kalendarzowego Ośrodek na podstawie art. 29.1. ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przygotowuje ogłoszenie o naborze i zgłaszaniu potencjalnych kandydatów do pełnienia funkcji rodziny wspierającej wykorzystując różne kanały przekazu, w tym stronę internetową oraz tablicę informacyjną Ośrodka. Rodzina wspierająca, przy współpracy asystenta rodziny, pomaga rodzinie przeżywającej trudności w:

- opiece i wychowaniu dziecka,
- prowadzeniu gospodarstwa domowego,
- kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych.

Pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia dziecka.

Działania informacyjne mają charakter powtarzalny i cykliczny.

IV. PIECZA ZASTĘPCZA

Pieczą zastępczą jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców biologicznych. Ma ona z założenia charakter czasowy i obejmuje działania prowadzące do powrotu dziecka do środowiska naturalnego, a jeśli to nie jest możliwe – do jego przysposobienia przez rodzinę adopcyjną. Organizatorem pieczy zastępczej jest wyznaczona przez starostę jednostka organizacyjna powiatu lub podmiot, któremu powiat zlecił realizację tego zadania. W powiecie kłodzkim jest to Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kłodzku. Głównym zadaniem jednostki w tym zakresie jest realizacja zapisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kłodzku wykonuje zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej i odpowiada za rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej, poprzez m.in. pozyskiwanie i szkolenie kandydatów oraz zapewnienie wsparcia podmiotom systemu pieczy, do których zaliczyć można:

- rodziny zastępcze spokrewnione (dziadkowie lub rodzeństwo dziecka);
- rodziny zastępcze niezawodowe (osoby spokrewnione inne niż powyższe oraz osoby niespokrewnione z dzieckiem);
- rodziny zastępcze zawodowe;
- rodzinne domy dziecka.

Schemat: Podział rodzinnej pieczy zastępczej

Ponadto na terenie powiatu kłodzkiego funkcjonuje instytucjonalna piecza zastępcza. Celem działania instytucjonalnej pieczy zastępczej jest jak najlepsze zabezpieczenie dobra dziecka, w sytuacji, gdy nie może być ono umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej.

Instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie:

- 1) placówki opiekuńczo-wychowawczej,
- 2) regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej,
- 3) interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

Instytucjonalna piecza zastępcza w powiecie kłodzkim jest sprawowana w formie placówek opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego. Łącznie jest 17 placówek.

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej

– średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

Tabela nr 1. Wykaz poniesionych kosztów z tytułu pobytu dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz rodzinnej pieczy zastępczej za rok 2025:

Lp.	Rodzaj pieczy	Ilość dzieci	Łączny koszt pobytu w zł
1.	Instytucjonalna	5	218 436,09
2.	Rodzinna	9 na koniec roku 6	68 205,24

Źródło: opracowanie własne.

Na dzień 31 grudnia 2025 r. w pieczy zastępczej przebywało **11 dzieci, na koniec roku 11** za które Gmina Duszniki-Zdrój ponosiła odpłatność. Łącznie za pobyt dzieci w pieczy zastępczej wydatkowano kwotę **286 641,33 zł.**

Tabela nr 2. Dla porównania wykaz poniesionych kosztów z tytułu pobytu dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz rodzinnej pieczy zastępczej za rok 2024:

Lp.	Rodzaj pieczy	Ilość dzieci	Łączny koszt pobytu w zł
1.	Instytucjonalna	11 na koniec roku 5	263 922,21
2.	Rodzinna	8 na koniec roku 9	65 125,36

Źródło: opracowanie własne.

Na dzień 31 grudnia 2024 r. w pieczy zastępczej przebywało **19 dzieci, na koniec roku 14** za które Gmina Duszniki-Zdrój ponosiła odpłatność. Łącznie za pobyt dzieci w pieczy zastępczej wydatkowano kwotę **329 047,57 zł.**

Najczęstszym powodem opuszczenia pieczy zastępczej jest powrót dziecka do rodziny biologicznej. Jest to bardzo pozytywne zjawisko, szczególnie w kontekście trudności, jakie występują podczas pracy z rodziną i na jej rzecz. W 2025 roku do rodziny biologicznej powróciło 0 dzieci.

We wszystkich obszarach pracy z rodziną ważnym zadaniem jest prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy. W każdym przypadku rodzina stale objęta jest monitoringiem pracownika socjalnego, a w niektórych rodzinach także asystenta rodziny. Celem działań jest wsparcie rodziny w przewyciężeniu sytuacji kryzysowej lub trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Na podstawie monitoringu sytuacji dziecka pracownik socjalny ocenia skuteczność podejmowanych działań. Jeżeli życie i zdrowie dzieci nie jest zagrożone pracownik socjalny we współpracy z innymi specjalistami planuje działania wspierające i wzmacniające rodzinę.

V. POTRZEBY ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY W DUSZNIKACH-ZDROJU NA ROK 2026

Podsumowanie

Ośrodek Pomocy Społecznej w Dusznikach-Zdroju w 2025 roku realizował zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w oparciu o gminny program wspierania rodziny.

Sprawozdanie za rok 2025 pokazuje nie tylko zakres działań, ale przede wszystkim realny obraz sytuacji rodzin w gminie.

Najważniejszym wnioskiem jest **wyraźny spadek liczby dzieci przebywających w pieczy zastępczej** – z 19 w roku 2024 do 11 w roku 2025, co oznacza spadek o ponad 40%. W ślad za tym nastąpiło również **zmniejszenie wydatków gminy o około 42 tysiące złotych**.

Nie jest to efekt przypadkowy, lecz rezultat pracy Ośrodka Pomocy Społecznej – w szczególności asystenta rodziny, współpracy międzyinstytucjonalnej oraz systematycznego monitoringu rodzin.

Jednocześnie należy wyraźnie wskazać na istotne ograniczenie systemu.

W 2025 roku żadne dziecko nie powróciło z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.

Oznacza to, że skutecznie ograniczamy kierowanie dzieci do pieczy, jednak wciąż mamy ograniczone możliwości przywracania ich do środowiska rodzinnego.

Źródłem tego stanu jest charakter systemu wsparcia, który koncentruje się głównie na działaniach organizacyjnych i interwencyjnych.

Brakuje natomiast kluczowych narzędzi pracy pogłębionej, takich jak:

- terapia rodzinna,
- mediacje,
- długoterminowe wsparcie specjalistyczne.

Dodatkowo system opiera się w dużej mierze na pracy jednego asystenta rodziny, który w 2025 roku wspierał 7 rodzin i 18 dzieci. Przy szerokim zakresie obowiązków i złożoności problemów jest to zasób niewystarczający w perspektywie długoterminowej.

Wyzwaniem pozostaje również brak funkcjonujących rodzin wspierających, mimo prowadzonych działań informacyjnych, co wskazuje na konieczność zmiany podejścia w tym obszarze.

W związku z powyższym **potrzeby na rok 2026** powinny obejmować nie tylko kontynuację dotychczasowych działań, ale również ich wzmocnienie i uzupełnienie o brakujące elementy systemu wsparcia.

Kontynuacja działań obejmuje:

- poradnictwo specjalistyczne (prawne i psychologiczne),
- udział w superwizji grupowej asystentów rodziny organizowanej przez Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej we Wrocławiu,
- udział w szkoleniach i warsztatach (planowany cykl 8 szkoleń),
- realizację Programu Wspierania Rodziny na lata 2024–2026,
- przygotowanie nowego programu na lata 2027–2029,
- partycypację w kosztach pieczy zastępczej.

Kluczowe kierunki rozwoju systemu to:

- rozwój wsparcia terapeutycznego dla rodzin,
- wzmocnienie roli asystenta rodziny poprzez stabilizację zatrudnienia,
- wypracowanie skutecznego modelu pozyskiwania rodzin wspierających,
- działania ukierunkowane na realne powroty dzieci z pieczy zastępczej.

Każdy powrót dziecka do rodziny to nie tylko ograniczenie kosztów dla gminy, ale przede wszystkim najważniejszy efekt społeczny podejmowanych działań.

Sprawozdanie sporządził:

Mariusz Winiarz - Dyrektor OPS w Dusznikach-Zdroju
przy współpracy z pracownikami socjalnymi i asystentem rodziny.